

Hiztegitxo

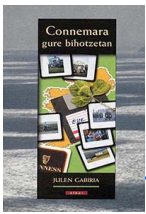
Hobeto irakurtzen laguntzeko

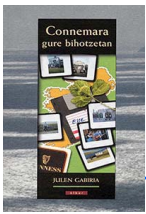
aise 'erraz'	«...gizakiak bertan trumilka bizitzeagatik Txema aise irentsiko zuen New York, Bombay edo Mexikora.»	17
altzo 'magala, sabel alde'	«Turismo-bulegoko eskaileretan jarrita zegoen, ordenagailua altzoan eta begiak ilargi betea baino biribilago.»	80
amarru 'azpikeria, maltzurkeria'	«...pisua erosi eta Tereren ama limurtu (batek daki zelako amarruak eta hitz ederrak erabili zituen horretarako)...»	102
amorfo 'ganorabakoa, zentzugabea'	«Arratsaldeetako ordu amorfoei itxura konkretuei ematen zieten bien artean.»	100
anabasa 'nahaste-borrastea, nahaspila'	«...kirolak eta abarrak ere hitzezko anabasa hartan galduko ziren modu berean.»	42
arestian 'lehenago, duela gutxi, oraintsu'	«Eta arestian kontatutako anekdota horretan, eta beste guztietan ere, bere irribarra erdi zabalik geratzen den ate baten antzekoa da.»	74
arramaka 'orroka, alarauka'	«...eta nire aterpetxeko jendea (nirekin parrandan irten zena) oihuka eta arramaka .»	131
artean 'orduan, oraindik (irag.)'	«...nahiz eta Txema, artean , gertatzen ari zenaz konturatu ere ez zen egiten.»	18
astazakil 'astapotroa, basapiztia'	«Ninfomaniatik beherako ezer ez zaie kabitzen astazakil horiei...»	75
atabiko 'zaharra'	«Kontsolatu zen pentsatuaz beharbada instintu atabikoren bat izango ote zen...»	25
atur 'mozkorra, legatza'	«Bai. Aupa ba. Aupa. Eta, zer, aturra ? Ez. Jode. Eta zuk?»	63
barrabaseko 'deabruzkoa'	«Rocíoaren aurpegian ilusio beteko begitarrek keinu barrabaseko ahoarekin konpartitzen dute bere hizarioa...»	74
barren barrez (Baieztapena indartzeko hitza)	«Ez dizkizu begiak gainetik kentzen, barren! »	16
begitandu 'iruditu'	«...nire aurreko maila bakoitza etorkizun eta errealitate altuago batera eramango ninduen bidea begitandu zaidala...»	44
behingoz 'azkenerako!'	«Amak ezkerreko leihotik begiratzen zuen, herriari azken bistadizoa eman guran-edo; baina guri bost axola herriak: behingoz trenean ginen...»	36
behinik behin 'behintzat, bederen'	«...ondo zebilen, askatasuna gurpilpean sentitzeko moduan bai behinik behin .»	128
berbarako 'esaterako, kasurako'	«...gaur, berbarako , amildegi baten ertzetik paseatzen genbiltzan, eta bat-batean txilio deigarri batzuk entzun ditugu.»	183
berbetan 'hizketan, eleketan, solasean'	«Esana zion Jabiri, eta honek ulertu ziur aski, baina Txema zen berbetan jo eta dale ibiltzeko beharra zuena.»	15
berri-lapiko 'nonzebarria, hitzontzia'	«...arratsaldero entzuten zituen bere amaren eta auzoko andre berri-lapikoen kafetegiko txutxu-mutxuak.»	123
biharamun 'ostea, ajea (mozkor ostekoa)'	«Gaur, berriz, sekulako biharamunarekin , aterpetxeak antolatutako minibus batek (...) eraman gaitu...»	105
bistadizo 'begiratua'	«Amak ezkerreko leihotik begiratzen zuen, herriari azken bistadizoa eman guran-edo; baina guri bost axola herriak: behingoz trenean ginen...»	36
bits 'aparra'	«...gero zuhaitzak eta ur-lasterretako bitsa ; eta hodeiren bat oparituko ote zidan beldurrez negoen...»	51
denero 'den bakoitzean'	«...edo sikatearen erruz herria agerian geratzen denero , etxe honetara etortzen naiz...»	94
dingilizka 'eskegita, zintzilik'	«...eternitatea zer zen ikasi genuen jarleketan jesarririk eta hankak dingilizka genituela.»	36
dizdizari 'distiratsua, ñir-ñir egiten duena'	«Txemarekin ibiltzen hasi eta urte bat edo bira izango zen, bai, eta hark ere begi dizdizariak zituen.»	75

doako 'dohainik, debalde'	«Autostopak, ordea, hori dauka: doakoa dela eta turistek lortzen ez duten hurbiltasuna eskaintzen duela.»	97
eder askoa 'eder-ederra, oso ederra	«Hondartza luzea, golf zelai zabalak eta txalet eder askoak deskubritu zituen bertan...»	149
eldarnio 'sukar-zorabioa, haluzionazioa'	«...alkohol tantaz bustitzen (...) neskaren ezpainak, eta bi droga gogor iruditu zitzaizkion horiek Txemari: alkohola eta amodioa. Eldarnioa , hitz batean.»	137
erkin 'ahula, argala'	«Euskal literatura gaur baino erkinagoa zen garaietan, eleberriak eskatzen ziren...»	11
erronka 'desafioa, eupada'	«...H ordua iristean behar bezala ekiteko nesken erronkari .»	63
erru ziztririk 'erru apurrik'	«Eta hala ere kontrolatu egin behar, batez ere ume haiek erru ziztririk ez zutelako.»	115
eskarmentu 'esperientzia'	«...galdetu didanean berak beste eskarmentu izan nahi nukeela konturatu naiz, hori bai.»	77
ezagutze aldera 'ezagutzearen'	«...sartu dira talde horretan, eta elkar ezagutze aldera pentsatu dute egun batzuk batera pasatzea.»	131
ezpada 'baizik eta, ezpadaze'	«...baina horrek ez zuela Txemaren eguneroko tristura lausotuko, ezpada alderantziz...»	15
gaeliko 'hizkuntza zeltikoa, irlandera'	«Bidean aurrera eginez, gaelikoa entzun dut nire bizitzan lehenengoz, izenik gogoratzen ez dudana herri batean.»	129
galapaka 'trostan, taupadaka'	«Bihotza galapaka hasi zitzaion, tripetatik ahorraino hedatutako bero batekin batera.»	27
garunbako 'txoriburua, burua hutsik duena'	«Ziurrenik ilusioa, nerabe garunbako batek bere gelako nesken koadernoak atzeko orrialdeetatik zabaltzen dituen bezalaxe...»	137
gehiago ez ekin 'ez jarraitu, ez tematu'	«...eta nahiago izan dut gehiago ez ekitea .»	114
gibel 'atzean, ostein'	«Atea bere giblean ixten ari zela ikusi zuen azkenengoz Maite, oraindik adi...»	25
gomuta 'oroitzapena'	«... gomuta izpi bat ekartzen zioten oheak, hitzak, eskaparateak...»	17
hagitzez 'askoz'	«...bizitza guztirako Eiderren itzal madarikatuaren pean ibiltzea baino hagitzez errazagoa.»	160
harilkatu 'haria bildu, astalkatu'	«...argazkiek kontatzen zioten ordenatu gabeko historia pixkanaka harilkatuz .»	26
herabe 'lotsatia'	«...bere bihotzeko taupaden errudunari, agur iheskorrak, herabeak .»	63
hitz eta pitz 'berba eta berba'	«Gidaria hitz eta pitz ari zitzaidan, eta akademiako garaietatik geratzen zaidan ingeles apurrarekin erantzuten nion...»	69
hurrupatuta 'xurgatuta'	«...eta askoz ere urrunago, abuztuko beroak eta ortuen egarriak hurrupatuta , urtegiko lau tantak.»	92
iaio 'trebea, abila'	«Franco katxaloteak harrapatzen bezain iaioa zen urtegiak inauguratzen...»	93
isiltasun mutu 'erabateko isiltasuna'	«Eta Txemak isiltasunik mutueneko elkarrizketa nahi zuen.»	98
itzel 'ikaragarria (kristorena)'	«Pena euriarena, baina bestela itzela izan da.»	114
jo eta dale 'etengabe, lotu barik'	«Esana zion Jabiri, eta honek ulertu ziur aski, baina Txema zen berbetan jo eta dale ibiltzeko beharra zuena.»	15
kanpai jotzea 'masturbatzea (mutilak)'	«...ohera sartu aurretik Eider gau batez ordezkatzeko zorian egon zitekeen ilehori horren omenezko kanpai jotzearekin .»	16

kargu hartu 'kontuak eskatu'	«Baina, hala ere, ezin zion inori kargu hartu (...) neskalagun izandakoa kanposantuko G12 kalean zegoen hilda...»	116
karkara 'barre algará'	«Clay, Fergus eta Legg iraindua karkara bizian hasi ziren, barreka eta eztulka...»	154
kilkir 'kilkerra, txirri-txirria'	«...edo bazkaritik soberan geratu diren ortuariez elikatzen dugun kilkir bat.»	145
koitadu 'gaixoa, gizajoa'	«Agian kontsolagarri izango zaizu jakitea ez dudala pitorik gogoratzen, zeruko zein izar ote den horrela baliatu nuena. Izar koitadua .»	138
laga 'utzi'	«...memoria bizkarrean daramazun karga bat baino ez da, eta bidean laga behar duzu ezinbestean.»	31
lagun portatu 'adiskide baten moduan jokatu'	«Ez zidaten txarto begiratu, edo iraindu, edo proposamen arrarorik egin. Ez: lagun portatu ziren.»	174
lakar 'laztasuna'	«...eztulka hasi baitzen, eta hegoekin sama babesten. Gau osoa eman zuen eztarriko lakarra kendu nahian, koj-koj-koj moduko zaratatxoekin.»	238
langar ziri-miria moduko euria,	«...leihatilaren bestaldetik ihesi baitzihoazkion Eiderrek urtebete lehenago ikusitako paisaiak, eta langarraren tantak zelai (...) esmeraldetan...»	99
lar 'oso-oso, gehiegi'	«...beraz ez zen lar arriskugarria testu horiek irakurtzeko.»	30
lartxo 'gehiegitxo'	«...baina Ralphen irudia Jabirengan ikustea lartxo da.»	216
lausotu 'difuminatu, gandutu, lanbrotu'	«...baina horrek ez zuela Txemaren eguneroko tristura lausotuko , ezpada alderantziz...»	15
legetxe 'bezalaxe, modu-moduan'	«Edo esploradoreak hildako zibilizazio baten aztarnak aurkitzen dituen legetxe .»	137
legez 'bezala'	«Baina gauetik egunera legez aldatu zitzaion izaera.»	23
letania 'zerrenda'	«...errepikatzen zuen ahots ezezagun haren letaniak .»	167
likatsu 'lirdingatsua, mukiz bustia'	«Emakumeak gehiago atzeratu zituen belaunak, sustraietatik agertu behar zuen umeak bidea libreago izan zezan buru likatsua ateratzean.»	123
likits 'itsaskorra, nazkagarria, lohia'	«...behin eta berriz igurtzi zuen aho-sabai partean iragan gaueko alkoholaz estalirik segitzen zuen trapu likits hura.»	15
limurtu 'konbentzitu'	«...pisua erosi eta Tereren ama limurtu (batek daki zelako amarruak eta hitz ederrak erabili zituen horretarako)...»	102
liskar 'istilua	«Gutxienez Maitek hasitako liskarrean burua hotz mantentzeko balio izan zion.»	24
lizunduta 'usteltzen hasia bezala,	«Azala lizunduta duen liburu bat erreskatatu du eta eskuarekin kolpe batzuk eman dizkio.»	179
maiseatu 'gaizki esaka aritu, kritikatu'	«...bere esku zegoen guztiak Eider iraintzea, kritikatzeta, kalumniatzea, manipulatzeta, maiseatzeta .»	204
malkar 'aldapa harritsu, troka'	« Malkar itzelaren ertzean zegoen arren, Txemak arnasa hartu zuen...»	160
mami 'muina, (okela) gogorra'	«Akaso izango zuen nahiko mami beste ezertan pentsatu beharrik ez izateko.»	199
mauka 'aukera bikaina (txolloa)'	«Itzelezko mauka da, beraz, atzerrian edo mozkorrean jendea ezagutzea.»	130
mikatz 'mingotsa, zapore desatsegina'	«Ohartu zenerako gelako giroa arnastu ezina egin zitzaion, eta mikatzagoa mingaina, aho-sabaiaren inguruan bueltaka.»	17
ñabardura 'xehetasuna'	«...horma horien atzean gordetzen den ñabarduren mundua deuseztatzea...»	18

orbaindu 'zauri itxi'	«Txemari ez ote zaion zauria orbainduko , edo niri ez ote zaidan itxiko...»	113
pitorik ez 'ezertxo ere ez, batere ez'	«Agian kontsolagarri izango zaizu jakitea ez dudala pitorik gogoratzten, zeruko zein izar ote den horrela baliatu nuena. Izar koitadua.»	138
pittinka-pittinka 'apurka-apurka'	« Pittinka-pittinka gure harreman hura hasierako komenientziazatik urruntzen hasi zen...»	49
potxingo 'bideko ur putzutxoa'	«...horretarako kosta ahala kosta sartu behar zuelako txilibitua Irlandako edozein potxingotan .»	227
sama 'eztarria, iduna'	«Lehengo batean eztulka hasi baitzen, eta hegoekin sama babesten. Gau osoa eman zuen eztarriko lakarra kendu nahian, koj-koj-koj moduko zaratatxoekin.»	238
sargori 'bero sapa, bero itogarria'	«...zeren beti izango baitzuen tokitxo bat Txemaren buruan, sargori , beti sargori...»	160
supituan 'bat-batean, kolpean'	«Baina dena dela, supituan isildu nintzen egongela hartara sartu eta...»	93
tripak gurru eta gurru 'etrdipuakki orroaka eduki'	«Azkenean mokadua labur geratu zait eta, arrasti osoan zehar tripak gurru eta gurru eduki ondoren...»	45
trumilka 'samaldan, tropelean, piloan'	«...gizakiak bertan trumilka bizitzeagatik Txema aise irentsiko zuen New York, Bombay edo Mexikora.»	17
txango 'bidaiatxoa, laburra eta ez urrun'	«Helburu horrekin, txangoak antolatzen dituzte, xake txapelketak, futbola, igeriketa...»	131
txilibitu 'zakiltxoa'	«...horretarako kosta ahala kosta sartu behar zuelako txilibitua Irlandako edozein potxingotan.»	227
txin-txinka 'topa egiten'	«...garagardo botila brindis baterako gonbita zela ulertu zuen Txemak eta, berak ere berea altxatuz, txin-txinka hasi zen inguruko beste lagun guztiekin.»	40
txingor 'inetasia, kazkabarra'	«Azkenean, uztak hondatu zizkiguten elurte, uholde, haize eta txingorrei esker, amak eskutik hartu gintuen...»	35
txintxilariodun jenero 'gizonezkoak, arrak' (zerbait	«...gizonen artean mozkortzeko beldurrik ez duena, eta txintxilariodun jenero hori osatzen dutenen artean arrakasta sortzeko moduko itxura duena.»	133
txirikordatu 'trentzatu'	«...nire hatzak bere ikatzezko hariak txirikordatzen hasi diren une berean.»	107
txoropito 'txoriburua, leloa, pepelerdoa'	«...dudarik gabe jakingo zuen gazte txoropito baten eskutik irteerako hitzak zirela promesaz eta eternitateaz betetako izkribu haiek.»	27
txutxu-mutxu 'ahapeka hitz egin, marmarka'	«...haurren jolasak, txutxu-mutxuak , inbidia, ganaduaren ibilerak, jaiak...»	92
uzkur 'mesfidati, hurbildu gabe'	«Mesfidati aritu da, uzkur . Ez du atea zeharkatu...»	182
xeratsua 'lartzanezkoa, ferekazkoa'	«Eta gero mingain xeratsua , ahosabaia...»	108
xira 'euritarako jantzia, zira'	«...praka laburrak eta panazkoak, xira eta eguzkitako krema, alkandora eta forru polarra.»	39
zein baino zein 'nor baino nor, irmo'	«Berriz galdetu behar izan diot, beraz. Zein baino zein .»	73
zin degizut 'agintzen dizut'	«Eta zin degizut , Bitakora fidela, mugarik gabeko handitasun horretan txiki sentitzeko prest nagoela...»	51
ziplo 'ustekabea, brausta'	«Zeren, noski, udalekutik etxera bueltatu eta ziplo bota bainion dena...»	113
zirrara 'hunkipena, emozioa, inpresioa'	«...(eta gutxiago hitz horiek sortuko zioten ohiko zirrara) inorekin konpartitzeko.»	150
zohikatz 'turba, ikatz mota'	«...itsasoa usaindu daiteke eta nonahi daude zohikatz a ateratzeko zuloak.»	105